

Sygn. akt XII C 631/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lutego 2020 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XII Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Maria Prusinowska

Protokolant protokolant sądowy Justyna Wojciechowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 stycznia 2020 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa (...) z siedzibą we W.

przeciwko M. M. i T. M.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 102 785 zł (sto dwa tysiące siedemset osiemdziesiąt pięć złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 marca 2019 r. do dnia zapłaty, z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanych do nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w K., V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...).
2. Kosztami postępowania obciąża w całości pozwanych i z tego tytułu zasądza od nich na rzecz powoda solidarnie kwotę 5140 zł tytułem zwrotu opłaty od pozwu oraz kwotę 5417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Maria Prusinowska

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 1 marca 2019 r. (data nadania w Urzędzie Pocztownym) powód (...) z siedzibą we W. wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i orzeczenie aby pozwani M. M. i T. M. zapłacili solidarnie na rzecz powoda kwotę 102 785 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty – z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanych do nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w K., V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych wraz z opłatą od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł .

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że nabył na podstawie umowy przelewu z dnia 7 grudnia 2017 r. wierzytelność przysługującą pierwotnemu wierzycielowi względem strony pozwanej, a wynikającą wprost z tytułu łączącej strony umowy numer (...) zawartej w dniu 27 września 2000 r., zmienionej aneksem nr (...) z dnia 30 sierpnia 2001 r. i z dnia 29 marca 2002 r. Według stanu na dzień 1 marca 2019 r. wysokość zadłużenia wynosi łącznie 267 852,69 zł w tym a. należność główna w kwocie 102 785 zł oraz skapitalizowane odsetki w kwocie 165 067,69 zł. Powyższa wierzytelność została zabezpieczona hipoteką umowną zwykłą w kwocie 200 000 zł ustanowioną na nieruchomości dla której Sąd Rejonowy w K., V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). Brak spłaty skutkowało wystawieniem przez wierzyciela pierwotnego w dniu 10 maja 2004 r. bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...). Następnie opatrzonego klauzulą wykonalności przez Sąd Rejonowy w K. w sprawie (...).

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym dnia 20 marca 2019 r. referendarz sądowy przy Sądzie Okręgowym w Poznaniu w sprawie XII Nc 114/19 uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 19 kwietnia 2019 r. pozwani wnieśli o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwani podnieśli zarzut przedawnienia roszczenia powoda, zakwestionowała roszczenie co do zasady i wysokości, wskazując że powód nie udowodnił roszczenia oraz zakwestionowali skuteczność przelewu wierzytelności dochodzonej pozwem na rzecz powoda.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 27 września 2000 r. pozwani T. M. właściciel (...) oraz M. M. zawarli z wierzycielem pierwotnym –Bankiem (...) w C. umowę nr (...) o kredyt obrotowy w rachunku bieżącym na mocy której bank udzielił pozwanym prawa do zadłużenia się w rachunku bieżącym do kwoty 200 000 zł w okresie od 27 września 2000 r. do 30 sierpnia 2001 r. Do umowy sporządzono dwa aneksy nr (...) z dnia 30 sierpnia 2001 r. i z dnia 29 marca 2002 r.

Dowód: umowa nr (...) o kredyt obrotowy w rachunku bieżącym (k. 15-18), aneksy do umowy nr (...) - k. 19 i 21)

Zgodnie z treścią Umowy zabezpieczenie spłaty zobowiązania stanowi hipoteka umowna zwykła na nieruchomości położonej w miejscowości K., nr działki (...), dla której Sąd Rejonowy w K., V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) w kwocie 200 000 zł.

Dowód: odpis zwykły księgi wieczystej nr (...) - k. 22- 28,

Strona pozwana zobowiązała się do spłaty zadłużenia na warunkach szczegółowo określonych w Umowie i aneksach. Wobec zaprzestania przez stronę pozwaną regulowania zobowiązania wynikającego z Umowy wierzyciel pierwotny dokonał wypowiedzenia umowy, skutkiem czego po upływie okresu wypowiedzenia zobowiązanie stało się w całości wymagalne.

Okoliczność bezsporna

Brak spłaty zobowiązania skutkowało wystawieniem przez Bank (...) w P. (następcę prawnego Banku (...) w C.) w dniu 10 maja 2004 r. bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...). Zadłużenie strony pozwanej na dzień wystawienia bte opiewało na kwoty: 141 740 zł – należność główna tj. pozostały do spłaty kapitał kredytu oraz 45 689,81 zł – odsetki umowne za okres do dnia 10 maja 2004 r., a także dalszych odsetek od kwoty 141 740 zł do dnia zapłaty, których wysokość odpowiada dwukrotności stopy redyskonta weksli NBP w stosunku rocznym i wynosi obecnie 11,50 % w stosunku rocznym.

Dowód: bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 10 maja 2004 r. (k.30)

Sąd Rejonowy w K., Wydział I Cywilny, postanowieniem z dnia 4 czerwca 2004 nadał ww. tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności w sprawie o sygn. akt (...).

Dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w K., z dnia 4 czerwca 2004 nadał ww. sygn. akt (...),

W dniu 7 grudnia 2017 r. (...) Bank S.A. zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności wynikającej z Umowy, mocą której została ona w całości przeniesiona na powoda wraz ze wszystkimi ustanowionymi zabezpieczeniami.

Dowód: umowa sprzedaży wierzytelności z dnia 7 grudnia 2017 r. wraz z wyciągiem z wykazu wierzytelności (k.34-57), potwierdzenie zapłaty ceny (k.58-59)

Pismami z dnia 13 kwietnia 2018 r. powód wezwał pozwanych do spłaty zadłużenia w wysokości 261 970,65 zł. Pozwani nie uczynili zadość żądaniu powoda.

Dowód: wezwania do zapłaty z dnia 13 kwietnia 2018 r. (k.32-33)

Na wniosek powoda, w księdze wieczystej nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie wierzytelności wynikającej z Umowy dokonano wpisu wierzyciela hipotecznego.

Dowód: odpis zwykły księgi wieczystej nr (...) (k. 22- 28),

Powód, pismami z dnia 23 sierpnia 2017 r., wezwał pozwanych do dobrowolnej zapłaty wierzytelności wynikającej z Umowy. Pozwani nie uczynili zadość żądaniu.

Dowód: wezwania do zapłaty z dnia 23.08.2017 r. (k.135-138)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy których wiarygodności ani mocy dowodowej nie kwestionowała żadna ze stron, Sąd także nie znalazł podstaw aby to czynić z urzędu. Sąd miał przy tym na uwadze, że część dokumentów została złożona w niepoświadczonych za zgodność z oryginałem kserokopiach, jakkolwiek wobec niekwestionowania treści wynikających z tych kserokopii przez strony Sąd uznał treści te za prawdziwe i wskazujące na istnienie ich oryginałów a więc przydatne dla poczynienia ustaleń faktycznych. Tak przedstawione środki dowodowe na zasadzie art. 129 § 2 k.p.c. w zw. z art. 244 k.p.c. i art. 245 k.p.c. miały pełną moc dowodową w tym postępowaniu.

Wskazać należy, iż powyższe uznane za wiarygodne dowody przedłożone przez stronę powodową potwierdzają zarówno fakt cesji wierzytelności przysługującej Bankowi (...) w C. wobec pozwanych tytułu Umowy na rzecz powoda, jak i istnienie i wysokość wierzytelności powoda wobec pozwanych. Strona pozwana nie podważyła skutecznie prawdziwości dokumentów złożonych przez stronę powodową i nie przedłożyła żadnych dowodów, które mogłyby świadczyć o tym, iż treść tych dokumentów jest niezgodna z prawdą. Ze złożonego do akt sprawy Bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 10 maja 2004 r. wynika w sposób jednoznaczny zobowiązanie pozwanych w kwocie dochodzonej pozwem. W toku niniejszego postępowania strona pozwana nie udowodniła, że powyższa okoliczność jest niezgodna z prawdą. Nie został przedstawiony żaden dowód potwierdzający wywiązanie się przez pozwanych z obowiązków wynikających z zawartej przez strony umowy kredytu.

Sąd oddalił wniosek o przesłuchanie stron ograniczony do przesłuchania pozwanych, albowiem okoliczności wskazane w tezie dowodowej były nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Pozwani bowiem nie mogli się w niniejszej sprawie powoływać skutecznie na zarzut przedawnienia, o czym będzie mowa poniżej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne.

W sprawie było bezsporne, że pozwani zawarli z Bankiem (...) w C. umowę nr (...) o kredyt obrotowy w rachunku bieżącym. Przeprowadzone dowody wskazują, że zadłużenia swojego nie spłacili zgodnie z Umową, co skutkowało jej wypowiedzeniem i wszczęciem przez bank postępowania egzekucyjnego, w którym wierzyciel dochodził niespłaconej należności głównej wraz z odsetkami umownymi, a następnie zbyciem wierzytelności względem pozwanych na rzecz funduszu sekurytyzacyjnego - powoda w niniejszej sprawie. Zgodnie z art. 353 § 1 k.c. zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić. Dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współzycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom (art. 354 § 1 k.c.). Niewątpliwie w Umowie pozwani zobowiązali się do spłaty kredytu, wraz z należnymi odsetkami i opłatami na warunkach szczegółowo w niej określonych. Powyższego zobowiązania nie wykonali, w związku z czym Bank wypowiedział przedmiotową umowę, a wypowiedzenie to zostało im doręczone, po czym po

upływie terminu wypowiedzenia całe zadłużenie z tytułu udzielonego kredytu wraz z odsetkami i należnymi opłatami stało się wymagalne. Powyższe nie było kwestionowane przez pozwanych. W związku z tym powód, który nabył od pierwotnego wierzyciela wierzytelność z tytułu powyższej umowy, miał prawo żądać od pozwanych zapłaty kwoty dochodzonej pozwem.

Zgodnie z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

W świetle powyższego, w okolicznościach niniejszej sprawy należy stwierdzić, iż mocą umowy sprzedaży nastąpił skuteczny przelew przedmiotowej wierzytelności na powoda. W sprawie nie budził wątpliwości fakt, że pozwani zostali powiadomieni o przelewie wierzytelności poprzez skierowane do nich wezwania do zapłaty z dnia 13 kwietnia 2018 r. Wezwanie zawierało informację o tym, że zadłużenie pozwanych zostało przekazane powodowi, który następnie udzielił firmie (...) SA pełnomocnictwa do obsługi zadłużenia pozwanych. Co istotne Bank nie musiał uzyskać zgody dłużnika na przelew wierzytelności. Wskazać bowiem należy, że z dniem 13 stycznia 2009 r., ustawą z dnia 4 września 2008 r. o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych, ustawy - Prawo bankowe oraz ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 231, poz. 1546), uchylono przepis art. 92c ustawy Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2012 poz.1376), który regulował obowiązek uzyskania przez bank zgody dłużnika banku, będącego stroną czynności dokonanej z bankiem, na przelew wierzytelności banku na rzecz towarzystwa funduszy inwestycyjnych tworzącego fundusz sekurytyzacyjny albo na rzecz funduszu sekurytyzacyjnego. Uchylenie tego przepisu oznacza zniesienie obowiązku uzyskania zgody dłużnika banku na przelew wierzytelności banku na rzecz funduszu sekurytyzacyjnego.

Z poczynionych w sprawie ustaleń wynika, że aktualnie zobowiązanie pozwanych wobec powoda wynosi łącznie 267 852,69 zł w tym należność główna w kwocie 102 785 zł oraz skapitalizowane odsetki w kwocie 165 067,69 zł.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do podniesionego przez pozwanych zarzutu przedawnienia wskazać należy, że nie może on prowadzić do oddalenia powództwa. Spłata zobowiązania wynikającego z Umowy i ugody została zabezpieczona poprzez ustanowienie hipoteki umownej zwykłej na kwotę 200 000 co wynika jednoznacznie z odpisu księgi wieczystej nr (...).

Zgodnie z brzmieniem art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 131, poz. 1075 ze zm.), do wskazanej hipoteki zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece w brzmieniu sprzed wejścia w życie powoływanej nowelizacji. Zgodnie z art. 77 u.k.w.h. w ówczesnym brzmieniu: przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Przepisu tego nie stosuje się do roszczenia o odsetki. Z uwagi na powyższe, uwzględnieniu podlegała wyłącznie kwota mieszcząca się w kwocie ustanowionej hipoteki, z jednoczesnym zastrzeżeniem ograniczenia odpowiedzialności pozwanych do obciążonej nieruchomości zgodnie z art. 319 k.p.c. Wedle tego przepisu bowiem jeżeli pozwany ponosi odpowiedzialność z określonych przedmiotów majątkowych albo do wysokości ich wartości, sąd może, nie wymieniając tych przedmiotów ani ich wartości, uwzględnić powództwo zastrzegając pozwanemu prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności. Z uwagi na to, zastrzeżeniu na rzecz pozwanych podlegało prawo do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie ich odpowiedzialności do: nieruchomości położonej w miejscowości K., nr działki (...), dla której Sąd Rejonowy w K., V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). Odpowiedzialność osobista pozwanych, całym majątkiem za całość długu, uległa przekształceniu w odpowiedzialność wyłącznie rzeczową, z obciążonej nieruchomości do wysokości wpisów hipotecznych. W wyniku podniesionego zarzutu przedawnienia, powództwo w zakresie odpowiedzialności osobistej nie byłoby zasadne, natomiast w zakresie odpowiedzialności rzeczowej powinno zostać uznane za zasadne (tak np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14.10.2016 r., sygn. akt I CSK 616/15). Strona powodowa dochodziła od pozwanych kwoty 102 785 zł tytułem spłaty kwoty głównej. Spłata należności

głównej zabezpieczona jest hipoteką umowną zwykłą na kwotę 200 000 zł. W tym zakresie, pomimo podniesionego zarzutu przedawnienia, roszczenia strony powodowej zostały więc uznane za zasadne.

Pozwani zakwestionowali wysokość roszczenia powoda, formułując jedynie ogólny zarzut w tym przedmiocie.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Pozwani nie powołali żadnych argumentów, które mogłyby świadczyć o nieprawidłowym wyliczeniu przez powoda wysokości zadłużenia. Nie zgłosili także konkretnych i merytorycznych zastrzeżeń co do sposobu wyliczenia należności głównej dokonanej przez powoda. Wreszcie, pozwani nie złożyli żadnego wniosku dowodowego w niniejszej sprawie oprócz wniosku o ich przesłuchanie na okoliczność przedawnienia roszczenia. Ich stanowisko procesowe w istocie sprowadzało się do negowania żądania powoda i wskazywania, że jest ono niewykazane. Taka postawa nie jest realizacją procesu kontradiktoryjnego.

Pozwani w sposób równie ogólny zakwestionowali także fakt nabycia przez powodów wierzytelności pieniężnej. Tymczasem strona powodowa wraz z pozwem przedłożyła poświadczony za zgodność z oryginałem odpis umowy sprzedaży wierzytelności wraz z wyciągiem z wykazu wierzytelności. Z treści tych dokumentów wynika, że umowa obejmowała również wierzytelność pieniężną przysługującą względem pozwanych. Dodatkowo, z treści księgi wieczystej nr (...) wynika iż zabezpieczająca spłatę zobowiązania hipoteka zostały przeniesione na stronę powodową.

Przywołując w tym miejscu treść art. 79 ust. 2 u.k.w.h., wskazać należy, że hipoteka nie może zostać przeniesiona bez wierzytelności, którą zabezpiecza. Jeżeli zatem strona powodowa została wpisana do księgi wieczystej jako wierzyciel hipoteczny, to musiała skutecznie nabyć wierzytelność, którą hipoteka zabezpiecza. Przy czym, zgodnie z art. 3 ust. 1 u.k.w.h. domniemywa się, że prawo ujawnione w księdze wieczystej zostało wpisane zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym. Zgodnie natomiast z art. 79 ust. 1 u.k.w.h. wpis zmiany wierzyciela hipotecznego ma charakter konstytutywny. Obalenie zaś domniemania wynikającego z treści księgi wieczystej i wpisu o charakterze konstytutywnym może nastąpić wyłącznie w toku postępowania o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Wpis ten nie może być kwestionowany w ramach przedmiotowego postępowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9.11.2011 r., II CSK 104/11, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4.03.2011 r., I CSK 340/10). Treść przedmiotowej księgi wieczystej potwierdza zatem dodatkowo, że strona powodowa skutecznie nabyła wierzytelność pieniężną względem pozwanych.

Mając to na uwadze orzeczono jak w punkcie I wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając nimi w całości pozwanych. Na koszty sądowe złożyła się uiszczona przez powoda opłata od pozwu w wysokości 5140 zł oraz koszty zastępstwa procesowego powoda w wysokości 5400 zł powiększone o opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

SSO Maria Prusinowska

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować,
2. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. pozwanych,
3. Za 14 dni lub z korespondencją.

Poznań, dnia 2 marca 2020 r.